

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 06. novembar 2012. god.
Br.Ref.: RK322/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI36/12

Podnosilac

Bajram Luta

Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog Suda, Ac. br. 116/2011, od 17. januara 2012. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Bajram Luta, sa prebivalištem u selu Radoste, opština Orahovac.

Osporene odluke

2. Podnosilac osporava presudu Vrhovnog suda Kosova Ac. br. 116/2011 od 17. januara 2012. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti od strane Ustavnog suda presude koja je doneta od strane Vrhovnog suda Kosova 17. januara 2012. god. koja se odnosi na međunarodnu otmicu dece, kojom se odbija žalba podnosioca zahteva protiv odluke Vrhovnog suda PPC br. 62/11 od 29. septembra 2011. god. kao neosnovana i ranija odluka Vrhovnog suda PPC br. 62/11 je potvrđena.
4. U ovom zahtevu Podnosilac zahteva je predložio Ustavnom sudu da “zaštiti ustavnost i zakonitost” osporene odluke.
5. Podnosilac zahteva navodi da su njegova prava garantovana članom 113. Ustava i članom 20. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) povređena.

Pravni osnov

6. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava; članu 46, 47, 48 i 49 Zakona, i Pravilu 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu Poslovnik o radu).

Postupak pred sudom

7. Dana 3. aprila 2012. god. Podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu.
8. Dana 23. maja 2012. god, Predsednik suda je imenovao sudiju Ivana Čukalovića kao Sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija Almiro Rodrigues (Predsedavajući), Snezhana Botusharova i Kadri Kryeziu.
9. Dana 1. juna 2012. god, Sud je obavestio Podnosioca zahteva i Vrhovni sud u vezi sa zahtevom.
10. Dana 17. Oktobra 2012, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

1. Dana 11. oktobra 2010. god. Centar za socijalni rad Orahovac je doneo odluku br. 02-313/2010 kojom je maloletno dete, unuka Podnosioca zahteva, dao na privremeno starateljstvo Podnosiocu zahteva.
2. Dana 29. marta 2011. god, Okružni sud u Prištini, je doneo odluku N.Nj. C 2/2011 i naredio je Podnosiocu zahteva da maloletno dete vrati njegovoj majci. Takođe je odlučeno da će se u slučaju nepoštovanja sudskog naloga, Podnosilac zahteva i kazniti novčanom kaznom od 10,000 Evra.
3. Okružni sud u Prištini je naveo u obrazloženju gore navedene odluke da maloletno dete živi sa Podnosiocem zahteva bez dozvole majke deteta. Takođe je navedeno da su i Ministarstvo pravde Republike Kosovo i Ministarstvo pravde Republike Austrije zatražili od Podnosioca zahteva da vrati dete njegovoj majci. Okružni sud u Prištini dalje navodi da je ponašanje Podnosioca zahteva u suprotnosti sa Zakonom br. 03/L-238 o civilnim aspektima međunarodne otmice dece i Haške konvencije o civilnim aspektima međunarodne otmice dece.
4. Nezadovoljan odlukom Okružnog suda u Prištini, Podnosilac zahteva je uložio žalbu Vrhovnom sudu.
5. Nakon žalbe Podnosioca zahteva, Vrhovni sud je doneo 10. juna 2011. god. odluku AC br. 40/2011 kojom je žalba Podnosioca zahteva odbijena kao neosnovana i presuda

Okružnog suda u Prištini N.nj. 2/2011 od 29. marta 2011. god potvrđena. Vrhovni sud je istakao da su “žalbeni navodi protiv predloga irelevantni u ovom slučaju i nisu se dokazali nijednim dokazom koji mogu dovesti u pitanje osnovanosti odluke.”

6. Nezadovoljan ishodom postupka u Vrhovnom sudu Podnosioca zahteva je onda zahtevao od Vrhovnog suda da ponovi postupak.
7. Vrhovni sud je odbio predlog Podnosioca zahteva za ponavljanje postupka odlukom PPC br. 62/11 od 29. septembra 2011. god.
8. U obrazloženju je Vrhovni sud naveo da “Vrhovni sud smatra da nije neophodno da se održi rasprava u vezi sa razmatranjem međunarodne otmice dece u skladu sa odredbama Zakona o civilnim aspektima međunarodne otmice dece (Zakon br. 03/L-238) i ... Zakona o vanparničnom postupku kao i odredbama Evropske konvencije (25.10.1980) o civilnim aspektima o otmici dece, stoga je Vrhovni sud zaključio da neučestvovanje stranaka u postupku na raspravama nije suštinsko kršenje vanparničnog postupka na kojoj se zasniva odluka prvostepenog suda.”
9. Dana 26. septembra 2011. god, Centar za socijalni rad Orahovac je doneo novu odluku u predmetu br. 02-313/2010 i poništio raniju odluku 11. oktobra 2010. god. kojom je Podnosiocu zahteva odobreno privremeno starateljstvo. Centar je obavestio da je razlog za ovu odluku bio ujedinjenje majke sa maloletnim detetom.
10. Podnosilac zahteva tada osporava odluku Vrhovnog suda Kosova (PPC br. 62/11 od 29. septembra 2011. god) kod veća Vrhovnog suda. On je, između ostalog, naveo da “Sud nije pružio mogućnost podnosiocu protivnika (tj. Podnosiocu zahteva) da učestvuje na raspravi kako bi Sud doneo pravilnu odluku u vezi sa ovim porodičnim pitanjem.”
11. Dana 17. januara 2012. god, Vrhovni sud je odbio žalbu Podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdio odluku Vrhovnog suda PPC br. 62/11 od 29. septembra 2011. god. Vrhovni sud je između ostalog, naveo da “novi dokazi nemaju uticaja na donošenje drugačije odluke od one koja je doneta gde je odlučeno da se dete vrati majci. U skladu sa Konvencijom o pravima deteta i u skladu sa Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima, sudovi uvek deluju u interesu maloletnog deteta.”

Primenljiv zakon

12. Član 11. Zakona br. 03/L- 238 o civilnim aspektima međunarodne otmice deteta, 9. novembra 2010. god. glasi:

Nalog za povratak

1. *Sud će naložiti automatski povratak deteta sa Kosova u državu potražilac ako:*
 - 1.1. *je dete udaljeno ili držano bespravno na Kosovu; i*
 - 1.2. *od dana kad je primljen zahtev u Okružnom sudu u Prištini, istekao je jedan period manje od godinu dana od dana udaljavanja ili bespravnog držanja deteta na Kosovu.*
2. *Sud će naložiti povratak udaljenog deteta ili držanog bespravnog i kad je zahtev primljen nakon perioda od godinu dana, kao što je navedeno u stavu 1 ovog člana, dok se ne dokaže da se je dete sad prilagodilo novoj njegovoj sredini.”*

Navodi podnosioca

13. Kao što je ranije navedeno, Podnosilac zahteva navodi bez daljeg preciziranja, da su njegova prava garantovana članom 113. Ustava i članom 20. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu Zakon) bila povređena.
14. Osim toga, Podnosilac zahteva naglašava da je Vrhovni sud Kosova, kada je reč o njegovom slučaju, izvršio povredu člana 3. tačka 1.1. Zakona br. 03/L- 238 o civilnom aspektu međunarodne otmice dece.

Ocena prihvatljivost zahteva

15. Kao što je ranije navedeno, glavni argument Podnosioca zahteva je da je Vrhovni sud Kosova u njegovom slučaju izvršio povredu člana 3 tačka 1.1. Zakona br. 03/L- 238 o Civilnom Aspektu međunarodne otmice dece, koji glasi:

- 1.1 *Udaljavanje ili držanje deteta smatra se bespravno u slučajevima kad:*
- 1.2. *sastoji se na povredi starateljstva dato jednom licu , jednoj instituciji ili drugom organu, individualno ili kolektivno, po zakonu države u kojoj je dete stalno bilo nastanjeno pre udaljavanja ili držanja...*

16. Ustavni sud bi želeo da podseti da, prema Ustavu, nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakononosti (zakonitost) navodno počinjenih od strane Vrhovnog suda, osim u meri u kojoj su povređena prava i slobode zaštićene Konvencijom (ustavnost). Dakle, Sud ne deluje kao sud četvrtog stepena prilikom razmatranja odluka donetih od strane redovnih sudova. To je uloga redovnih sudova da tumače i primenjuju relativne propise kako procesnog, tako i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud o ljudskim pravima [ECHR] 1999-I, vidi takođe Rešenje o neprihvatljivosti u slučaju br. 70/11, Podnosioci Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima, ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda, A. br. 983/08 od 7. februara 2011. god).
17. U tom smislu, Ustavni sud konstatuje iz činjenica podnetih u zahtevu, da je Podnosilac zahteva iskoristio sva moguća pravna sredstva i da su redovni sudovi uzeli u obzir i da zaista odgovorio na njegove žalbe u tačkama zakona.
18. Sud, dakle, smatra da ne postoji ništa u zahtevu što ukazuje da je postojala pristrasnost ili da je postupak bio nepravičan (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, ECHR odluka o neprihvatljivosti br. 17064/06 od 30. juna 2009. god).
19. Konačno, Podnosilac zahteva nije ni izgradio slučaj na kršenju nekog od njegovih prava garantovanih Ustavom, niti je on podneo nikakav prima facie dokaz o takvom kršenju (vidi Vanek protiv Slovačke Republike, ECHR odluka u vezi sa neprihvatljivosti br. 53363/99 od 31. maj 2005. god).
20. Iz toga sledi da je zahtev očigledno neosnovan shodno pravilu 36 1. (c) Poslovnika o radu koji predviđa da "Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: f: c samo ako zahtev nije očigledno neosnovan."

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava i pravilom 36. Poslovnika o radu Suda, je jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Prof. dr Ivan Čukalović

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani